Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

BIULETYN KOWIEŃSKI

WILBI

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) ZAMKOWA 3—3.

Nr. Wilno, dn.18 stycznia 1933 r. 793.

Treść numeru:

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

x

x x

III.ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

Wywiad "Echa" z wiceministrem Spraw Wewn. na aktualne tematy polityki wewnętrznej Litwy. "Echo" Nr.12 z 13.I.1933 r. zamieszcza wywiad z wicemin. Spraw Wewn. pułk.Stencelisem na temat aktualnych zagadnień tewskiej politvki wewnętrznej. Streszczenie:

W sprawie projektowanej ustawy prasowej oświadczył pułk.Stencelis, że projekt ten rozważa obecnie Rada Stanu. Zanim projekt ten stanie się ustawą obowiązującą,kraj zadawalniać się musi szeregiem wydawanych w trybie pośpiesznym ustaw, dyktowanych przez aktualne potrzeby życia. Sprawa ustawy prasowej przewleka się ze względu na przeładowanie Rady Stanu i Gabinetu Ministrów pracą. Tem niemniej ustawa zostanie niezadługo wydana.

W sprawie bezrobocia oświadczył wiceminister, że problem ten nie jest na Litwie tak ostry, jak w innych krajach. Liczba bezrobotnych jest na Litwie niewielka. Tym nielicznym bezrobotnym rząd gotów jest dopomóc nie w postaci nieprodukcyjnych zapomóg, a tylko drogą dostarczenia pracy. To ostatnie zadanie należy w pierwszym rzędzie do kompetencji samorządów, które starają się zatrudnić lokalnych bezrobotnych przez używanie ich do robót publicznych. Pozatem M-stwa Rolnictwa i Komunikacji mają projekt zatrudnienia bezrobotnych przy wyrębie lasów, budowie dróg i regulacji rzek. Rząd ze swej strony okazuje samorządom dalekoidącą pomoc w postaci subsydjów. W razie potrzeby subsydja te zostaną zwiększone. Zaznaczyć należy, że dotychczas samorządy dają sobie radę z bezrobociem własnemi środkami, nie uciekając się do funduszów rezerwowych, przewidzianych, jak już wspomnieliśmy przez M-stwa Rolnictwa iKomunikacji.

Jeżeli chodzi o sprawę wprowadzenia specjalnych podatków na rzecz bezrobotnych, M-stwo Spraw Wewn. ze swej strony takich kwestyj dotychczas nie wysuwało. Projekty podobne powstały w łonie pewnych organizacyj społecznych, lecz przedwczesną byłoby rzeczą mówić o nich coś konkretnego. Niektórzy burmistrzowie, jak np. kowieński z własnej inicjatywy potrącają pewien procent z zarobków robotników, zatrudnionych przy robotach publicznych, zorganizowanych przez samorządy. Z potrąceń tych tworzy się w ten sposób fundusz rezerwowy, z którego będą korzystali robotnicy w razie skrajnej potrzeby.

Na zapytanie w sprawie projektu ustawy o wynajmie robotników fabrycznych, odpowiedział pułk.Stencelis, że Rada Stanu oddawna już pracuje nad modyfikacją tego projektu. Brak ustawy tej daje się silnie odczuwać przy regulowaniu zatargów między pracodawcami a robotnikami. M-stwo Spraw Wewn. podjęło już ze swej strony kroki w kierunku posunięcia tej sprawy naprzód. Trzeba się spodziewać, że wydanie wspomnianej ustawy nie napotka na wielkie trudności i nie każe zbyt długo na siebie czekać.

Na zapytanie, jak się przedstawia sprawa projektu ustawy o walce z chorobami zakaźnemi, a zwłaszcza wenerycznemi, odpowiedział pułk.Stencelis, że mimo kryzysu i ciężkiej sytuacji nie daje się na Litwie zauważyć wzrostu chorób zakaźnych i wenerycznych. Jeżeli chodzi o te ostatnie, liczba wypadków nie wzrasta ze względu na zmniejszenie się konsumcji alkoholu. Tak, czy inaczej rząd uważa, że praktykowane dotychczas sposoby w walce z chorobami wenerycznemi, jak np. reglamentacja prostytucji dawno już się przeżyły i nie odpowiadają potrzebom życia. Rząd zamierza prowadzić walkę z chorobami wenerycznemi drogą przymusowego i bezpłatnego leczenia. Odnośny projekt ustawy już się opracowuje. Narazie nie wiadomo jednak, czy ustawa ta będzie nosiła charakter ustawy ogólnej o opiece społecznej, czy też przekaże te sprawy samorządom.

Na zapytanie, czy kryzys nie wpłynął na wzrost przestępczości w kraju, ~~odpowiedział~~ oświadczył pułk.Stencelis, że statystyka wzrostu przestępczości nie wykazuje. Odnośne władze bardzo szybko wykrywają przestępstwa, jeżeli nie liczyć pojedyńczych wypadków. Stanowi to skuteczne ostrzeżenie dla świata przestępczego. O bandytyzmie, jako takim, nie ma mowy. Wypada natomiast skonstatować z ubolewaniem częste wypadki chuligaństwa. Walka z tym objawem jest utrudniona ze względu na brak przepisów, któreby pozwalały doraźnie karać tego rodzaju przestępców. Spodziewać się należy,

że w najbliższej przyszłości luka ta zostanie usunięta. Poziom policji stale się podnosi, co ma duże znaczenie, jeżeli chodzi o zmniejszanie się liczby przestępstw.

Na zapytanie, co zamierza M-stwo w zakresie podniesienia stanu dróg na Żmudzi w związku z należytem wyzyskaniem nowozbudowanej kolei Telsze-Kretynga, oświadczył pułk.Stencelis, że rząd zrobił już bardzo wiele przeprowadzając wspomnianą kolej . Udostępnienie tej kolei, leżącym zdala od ośrodków miejskich miejscowościom należy do kompetencji samorządów. M-stwo ze swej strony podejmie wszystkie niezbędne kroki w kierunku oddziałania na samorządy we wspomnianym zakresie.

Na zapytanie, jak się przedstawia sprawa interwencji M-stwa Spr.Wewn. w zakresie uregulowania czynszu mieszkaniowego, oświadczył pułk.Stencelis, że obecnie interwencja ta nie jest aktualna. Problem mieszkaniowy utracił wiele swej poprzedniej ostrości. Życie okazuje się najlepszym regulatorem.

W sprawie ostatnich strajków robotniczych, oświadczył wiceminister, że M.S.Wewn. nie ma nic przeciwko strajkom, o ile noszą one charakter gospodarczy i obywają się bez ekscesów. Inspektorat Pracy gotów jest nawet popierać słuszne żądania robotników. Zaznaczyć należy, że większość strajków dzięki interwencji inspektorów Pracy ulega szybkiej likwidacji i kończy się obustronnem porozumieniem.

Na zapytanie, jaki jest stosunek M-stwa Wewn. do aktualnej mieszkańców Kowna sprawy taryfy elektrycznej, oświadczył pułk. Stencelis, że istotnie obecna taryfa nie odpowiada zmienionym warunkom życia i winna być jak najrychlej zniżona. Najbardziej racjonalnem wyjściem byłby zapewne kompromis z koncesjonarjuszami ze względu na to, iż proces sądowy może się przewlec. Niestety w sprawie tej zauważyć się daje upór. O ile sprawy taryfy elektrycznej konkretnie się nie załatwi nie jest wykluczona interwencja M.S.Wewnętrznych.

K r o n i k a .

W y j a z d V o l d e m a r a s a d o A m e r y k i .Jak podaje prasa kowieńska /I.33/, wychodzący w Paryżu dziennik żydowski "Pariser Haint" donosi, że pewna litewska organizacja narodowa w Ameryce zaprosiła prof.Voldemarasa, mieszkającego obecnie we Francji Południowej, aby przybył do Ameryki celem wygłoszenia kilku odczytów o sytuacji politycznej Litwy. Prof.Voldemaras przyjął zaproszenie i na wiosnę wyjedzie do Stanów Zjednoczonych.

S k a z a n i e "s z p i e g a" p o l s k i e g o ."Echo" /Nr.13. I.33/: 13 stycznia Sąd Wojskowy rozpatrywał sprawę Antoniego Widry, oskarżonego o szpiegostwo na rzecz Polski. Akt oskarżenia zarzucał Widrze zdobywanie wiadomości wśród szaulisów i utrzymywanie kontaktu z KOP-em. Widra skazany został na 1 rok więzienia.

O ś w i a t a n a L i t w i e ."Echo" /Nr.14.I.33/: W 1932 r. funkcjonowała na Litwie 2.767 zakładów szkolnych, w których 7.tys. 292 nauczycieli uczyło 279.510 uczniów. Wydatki na oświatę wyniosły w 1932 r. 39.538.000 litów.

O d b u d o w a z n i s z c z o n e g o t o r u o d J e w j a d o g r a n i c y .Jak donoszą ze źródeł miarodajnych, władze litewskie przystąpiły do odbudowy zniszczonego w swoim czasie na przestrzeni 5 i pół km. toru na przestrzeni od Jewja do granicy polsko-litewskiej.

IV. SPRAWY POLSKIE I INNYCH MNIEJSZOŚCI NARODOWYCH.

K r o n i k a .

Z j a z d p r z e d s t a w i c i e l i m ł o d z i e ż y n i e m i e c k i e j w L i t w i e .Jak donosi prasa kowieńska /I.33/ w tych dniach odbył się w Kownie pierwszy zjazd przedstawicieli organizacyj młodzieży niemieckiej w Litwie.W zjeździe tym wzięli udział przedstawiciele z Wierzbołowa,Kibart,Pren,Taurogów,Szawel i Kowna.M.in.zjazd uchwalił nawiązać ściślejszą współpracę z organizacjami młodzieży niemieckiej w innych państwach.